

FÖRORD

Gud är Fadern, Sonen *och* den helige Ande. De kristnas historia är därför fylld med försök att formulera och ännu bättre förstå de tre personerna i gudomen. Boken du håller i din hand är ytterligare ett sådant försök. Jag kommer i det följande att undersöka vem den helige Ande är och vad Anden gör.

Viktigt dock med ett förtydligande. Detta är en bok om Gud eftersom den helige Ande *är* Gud. Teologi om den helige Ande är teologi om Gud, om vem Gud är och vad Gud gör.¹ När det gäller den helige Ande är mycket fördolt och det fördolda hör Herren till – Gud är alltid större. Rätt respons på Guds storhet är därför *både* vörnadens tystnad och trons tal.

Vad jag skriver om den helige Ande är det uppenbarade, det som tillhör alla troende, vilket tillhör våra barn och deras barn och deras barn. Detta gäller för all framtid till dess att Herren Jesus Kristus återvänder i ära och härlighet, då ondskan tillintetgörs och skapelsen slutligen befrias ur sin vanda.

När började då arbetet med denna bok? På den frågan har jag två svar. Ett kort och ett längre. Svaren är varken ”kortare” eller ”längre” i betydelsen att de tar upp mindre eller mer textutrymme. Svarens längd har att göra med den omfattning i tid de sträcker sig över, och båda svaren är viktiga. Var och en på sitt sätt. Svaren bidrar nämligen till att förklara

varför boken innehåller det den gör och varför den ser ut som den gör.

Det korta svaret är att bokprojektet började våren 2021. Jag tyckte mig då höra någon viska att tiden var mogen för mig att göra utrymme i mitt liv för att läsa och skriva mer om den helige Ande.

Under den perioden vände jag mig i bön till Guds ord. Jag läste både teologiska klassiker, nyare litteratur och teologiska artiklar för att lära mig mer om vem den helige Ande är och vad den helige Ande gör.

Jag tog också tid att samtala med vänner och lärarkollegor för att bilda mig en uppfattning om vad de ansåg vara viktigt att ta upp i en bok om den helige Ande. En del av tiden ägnades också åt att inventera min undervisning och mina predikningar om Anden. Under den här perioden provskrev jag också texter vilka testades i olika sammanhang.

Alla bra citat från läsningen, all god respons på texterna, viktiga tankar, spännande spår, noterades löpande i anteckningsböcker. Anteckningarna har sedan varit en hjälp för mig när jag velat återvända och lyssna till vilka samtal jag engagerats i och vilka dialoger som på ett särskilt sätt fångat min uppmärksamhet.

Angående att skriva en text, och att se den skrivna texten som del av ett större replikskifte, en pågående dialog, skriver språkvetaren Alva Dahl:

Starka makter och mediaplattformar vill få mig att tro att det viktigaste i världen är hur just jag framstår, men i grunden saknar detta faktiskt helt betydelse. Det är

inte det minsta viktigt att jag blir beundrad. För att jag ska lämna ifrån mig den här texten räcker det att jag tror att det finns en och annan som kan ha glädje eller nytta av den. Min text är inte jag, och den är inte det sista som kommer att skrivas i ämnet. Det jag glömt eller inte förmått uttrycka kan sägas av någon annan – kanske av dig, käre läsare, i nästa bok. Så kan vi hjälpas åt, och skrivandet och tänkandet blir mindre ensamt. Som den ryske litteraturfilosofen Michail Bachtin skriver: ”Två röster är ett minimum av liv, ett minimum av vara.” Med inspiration bland annat från hans tänkande betraktar jag mina texter som repliker i ett oändligt samtal.²

När jag nu lämnar ifrån mig en text med församlingsnära teologi om den helige Ande är det för att det var ungefär hit undersökningarna tog mig. Jag hoppas så klart att andra ska ha glädje och nytta av boken. Men samtidigt. Min text är inte jag och jag är inte min text. Inte heller är min bok det sista som skrivs i ämnet. Det har därför varit viktigt för mig att se skrivandet som en del av ett oändligt replikskifte.

Dahls notering har under arbetet med denna bok hjälpt mig att återvända till – och medvetet odla – en god förväntan på vad det här projektet är, vad det kan åstadkomma. För den vägledningen förblir jag tacksam. Då mitt skrivprojekt nått sitt slut fortsätter samtalet. Ett samtal jag själv gav mig in i på allvar våren 2021.

Det längre svaret är att den här boken såg dagens ljus sommaren 1987 då jag för första gången bekände att Jesus Kristus

är Herre. Guds ord säger att: "Ingen kan säga: 'Jesus är Herre', om han inte är fylld av den heliga anden" (1 Kor 12:3). I varje pånyttfödelse väcker den helige Ande livet. Trons början är en erfarenhet av Anden, och i den erfarenheten ligger sedan förutsättningarna för hela fortsättningen – dess potential.

På samma sätt som den kortare perioden av inläsning och provskrivande försett mig med material, har också erfarenheter från min längre lärjungaresa så här långt bidragit med material vilket präglar och bär upp bokens innehåll.

All ökad närhet till Fadern och Sonen, allt pågående hemvändande i sig själv, i skapelsen och i församlingen är erfarenheter av Gud genom den helige Ande. Om detta har troende fortsatt att samtala om genom århundradenas lopp. Med den här boken vill jag ge ännu ett bidrag till det längre replikskiftet.

I nästa kapitel kommer mer att sägas om vilka särskilda utmaningar detta projekt stått inför. Vad jag tar upp är ett teologiskt grundproblem, vad det innebär att skriva en konstruktiv teologi, vilka problemområden som haft min särskilda uppmärksamhet samt vad det, enligt min mening, innebär att bedriva en församlingsnära teologi.